

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

Hirdetési díj

Negyelűes pénteken
egyszeri hirdetésnél 3
háromszoriánál 4 kr. töb-
böről vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyes szám ára
15 kr.

Megjelen

minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 forint, fél évre 3 forint,
három hónapra 1 forint 80 kraj-
czár.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a czeg-
fedőzetű 3. számú kálfa-
házban.

20. szám.

Második évfolyam. 1863.

Május 17.

Javuló nézetek.

Sz. kir. Debreczen városi erdőszékében, a már tartó-
zkodás nélküli szokással elől erdőntartás és fűvespészelt
megállására.

(Folytatás.)

Száraz és dőlő fák.

Vihar és rovar kártékonyságának, számos fa
esik évenként áldozatul; minthogy pedig a száraz fa
általában keresetlebb, mint a nyers, annak igen sok
keresője találkozik, úgyhogy valamire való száraz fát,
a csősnek egy évig megőrzi, nem kis feladat; an-
nál fogva egyszer mindenkorra czélszerűnek látám
kimondani: hogy ezental minden évben bizonyos na-
pon, és bizonyos rendben, a száraz és dőlő fák ár-
verése, az összes erdőszékben megkezdetik, és folytat-
tatik; hogy ezt a lakosság tudná, mint bevett rendes
szokást; mert az árverési határidő folytonos válto-
tatása azt is idézheti elő, hogy az árverelő küldött-
ség, az árverők gyér száma miatt, néha napidíját is
alig veszi be, — ha ez minden évben bizonyos napon
rendesen kezdetnek, amint, hogy számosabb vevő
kerülne össze, a fa mindig elkele, meg az a jó oldala
is lenne, hogy a fatolvajok nem keresnek a száraz
fát, (kik ha azt nem találják; a nyersre is ráfogják;
hogy száraz) és az erdőégs veszedelmes harapózi-
sától sem kellene annyira tartani.

Egyelőre az illető erdőszéket is, költségkímé-
lés tekintetéből, nézetem szerint meg lehetne bízni,
hogy a száraz, és dőlő fák, — a vevőtől nyert ren-
desen ellenyugta előmutatása mellett, — megke-
szesés folytán eladhatók; mert van rá példa, hogy va-
lamely polgár, a kaszálójában lévő száraz fát kéri
eladás végett, az erdőszék bizonytalan időben tartandó
árverésre utal, és egyaránt hét alatt, a kért száraz fa
igyen jut valamely fatolvaj birtokába, — amikor
után a példabeszédünk „sem pénz, sem posztó.”

Tűzfavásár.

A tűzfavásár kétféle: nyilvános és titkos; nyilvános az, midőn a fűvespészelt egész batorsággal árulja a piaczon, és kapunkál, a mindenki által megismerhető lopott fát, és tuskót.

Most amidőn még azt is tudjuk, hogy kinek van felelőssége: igen könnyű a piaczon, a nem igaz embert felismerni, annál inkább, aki tuskót árul. — Tudjuk, hogy a város tuskót nem hányt, ami pedig a nagyerdőből kikerül, az oly kevés, hogy Debreczenben nem tarthat egész éven keresztül.

Találhatunk oly egynéki is, akik valamelyik polgárember nevé alatt árulják a lopott fát, állítván, hogy az nem övék, hanem ezé, vagy amazé.

Szabályul lehetne felállítani, hogy minden polgár, felesleges fáját, egyedül maga árulhatja, saját jószágával felvontatott szekerén; — ha pedig mégis találnánk olyan, aki a csempészőfél átvett lopott fát árulna szekerén; mint orgazdával a törvény szigorát kellene azzal éreztetni.

Titkos favásár az, midőn a rendes fatolvaj, már bizonyos házhöz, vagy mesteremberhez viszi a fát.

Minde két rendbeli fakereskedés megállítására egyszerű, minthelyt a város alatti mellékutak is, — melyek a vámbrendszer érdekében különben is tilosak, oly állapotban tartatnak; hogy mindenki a vámbona-
loknál kénytelenítessék a városra bejutni.

Ezen ránképálat mindíg lehetne feleskettett eg-
neket tartani, kiknek, a bejelentett csempészett fáérti
büntetés-pénz felerészét, mint az erdő védszemély-
zetnél, jutalmul, és buzdításul áll lehetne engedni.
— Ezeknek kezük ügyébe esnek minden gyanus szekeret
megállítani, és letartóztatni; a falorás idején pedig,
— a fávétel napjára szóló emeno-jegy előkérésével, —
ami most soha sem történik, — a hamis szállítmányt
ellenőrizni lehetne; és rendes fahordás idején, min-
den napra felváltva egy-egy képviselő jelenléte, —
amint a közügyért nyilván mindenki elfogadna, —
elég tekintélyül szolgálna.

Továbbá minden reggel, a szokásos favásár órái-
ban, biztosokkal szemlét lehetne tartatni a piaczon,
kik a magokat kellőleg igazolni nem tudókat, vagy
gyanus fát árulókat letartóztatnák.

Mindezen intézkedések hitem szerint oda vezet-
nének, hogy a nép apródonként elszökne ezen, most,
merem mondani, a rossz rendszer miatt annyira elha-
rapított büns ipar üzésétől. Ha nehezítve lesz az
alkalom: kevesebb lesz a vállalkozó, és megszűnik a
köz vesztése. Emiatt azért egy szegény ember sem
fog éhen elhalni, mert más tisztességesebb kenyérke-
resethez lesz kénytelen folyamodni. Példa erre nézve
Magyarhon azon alföldi vidékein élő szegény sorsu
nép, ahol nem egykettő, életében sem evett fánál főtt
cseledt, és talán soha sem fordult meg fával melegített
házban, mégis soha fakereskedést a másébből nem
folytatott, és még sem hallja az ember fölül azt, amit
az erdőszék sokszor kénytelen hallani, hogy hát: ha ezt
nem csináljuk, ugyan miből élünk meg.

De míg a fén elősorolt nézetek, összhangzásban
és együtt életbe léptet intézkedésekké alakulnának,
— amihez csak akarat kell, — addig nincs más mód,
mint az, hogy legyen úgy, mint régen volt, — és ez
lesz az egyedüli gát, a

Példás büntetés.

A Magyarországon 1852-ben életbe lépett és
azóta használt erdőtörvény épen itt a debreczeni er-
dőn alkalmazva, valóságos utmutatás volt az erdő-
rontásra, mert: p. o. ha egy ismert fatolvaj, aki igen
valószínű, hogy negyvenhárom esetben kaphatott egys-
zer tetten, — a törvény szerint, csak a fának valódi
becsértékében marasztaltat el, a körülményekhez ké-
pest legfeljebb háromszorosan, a büntetés pénzt akár-
melyik elmarasztalt is örömet fizette ki, úgy tekint-
hettvén azon csekély összeget, mint vélt iparüzletének
jóváméhi adaját, vagy mint százáleket, sajátjának
képzelt tőkéjétől, — s emiatt még vakmerőbb vállá-
latokhoz fogott. Volt rá példa, hogy az elmarasztal-
tási összeg kiegészítésére fordítottat, a lopott fa el-
árveréséből bevett összeg is; p. o. a csempészett fa
beese 9 forint, árverésen bejött pénz 6 forint, fizetett az
elmarasztalt 3 forint; következképpen ha a fa, becs-
értékén felül emelkedett volna az árverési összeg:
még a tolvaj lett volna a nyertes.

Ily eljárások fájdalom! de történetek, s még na-
gyobb fájdalom, hogy sokszor még ilyenek sem tör-
téntek.

Legeltetés.

Az erdőégs elcsenevezését és eltűrpülését
előidézö körülmények közé tartozik a teli legelteté-
seknél előforduló visszaélés. — Ezt nem látom szük-
ségesnek bőven fejtegetni, magának a városnak leven
kezeiben az erő és hatalom, melylyel a kívánt rendet
ezen oldalon is vissza lehet állítani, különösen azál-
tal, ha az olyan erdővédelmet, aki az egy vagy két éves
vágásban is elnézi, hogy a telelo juhoknak karamót ké-
szítsenek, példás fenyítő eljárás alá veszi.

Erdővágatás.

Az utónövést akadályozó és végkipuzatlással
fenyegető hibás rendszerként, kénytelen vagyok fel-
említeni azon eljárást, miszerint a nagy vágatás, nem
meg a szakutdmány szabályai szerint.

Ennek két oka lehet, u. m. vagy a rendszeres
vágatásra fordítandó összeg káros meggazdálkodása,
vagy a felügyeleti személymő gondatlan-
sága, és erélytelensége.

Az elsőre nézve megjegyzem, hogy, amely fának
újra felvirágzását olajtuk, azt földszinig le kell vágni;
máskül lábnyira pedig a földszinieg, a fatörzs mindig
növekedőleg vastagodván: a földszinieg levágás, szinte
egy harmadrészzel több időt és munkát vesz igénybe,
mint azon fa levágása, mely földszinen felül máskül
lábnyira vágatik le: vagyis valamely ember 3 öfát
készíthet el azon idő alatt, magas tuskók meghagyá-
sával, amennyi idő alatt földszinti levágással csak
két öfát.

A favágónak ez időmeggazdálkodási érdekéből
származik a tuskók magasra hagyása, és innen szá-
mazik ismét a tuskók vakon maradására, végkipuzése,
és innen származik a felnövés után is legkártekonabb
szokássá vált, tuskófézgetésre nyújtott alkalom. —
Egyetlen rossz munkájú favágó, egy télen több kárt
tehet az erdő testében: mint amennyi hasznót, egész
életét erdőültetéssel töltve, előidézhetne.

Véleményem szerint ezen úgy lehet segíteni,
hogy próbáljuk meg: ha vajjon találkozik-e oly fa-
vágó, aki a földszinieg való levágást kész elvállalni,
olét 1 forint: ha senki nem vállalkozik, — amit
fel sem lehet tenni, — a favágatás ára valamivel emel-
tessék; a jó munka sokszorosan tértené vissza, az
arra csak kevéssel fordított több költséget, s ekkor
szoros kötelességbe tétetnek az illető vágatást ve-
zőt felügyelőnek, minden mellékes, vagy irodai meg-
bizatások mellözésével, hogy minden dolgozónapon,
a vágástéren kívül, a helyszínen megjelenjen, s a csal-
lád munkásokat, — akikre más tekintetben is nagy
figyelem kell, — rögtön elmozdítsa.

A fatövek közt járó esősz, egyik példánkért is
hidegvérrel elnézi azt, amiért egy becsületes ember
szíve, — tekintve a jövőt, — fáj.

Az illető felügyeleti személyzetet, ezen eljárá-
sért felelőssé kellene tenni, és az utógazítás —
aminek elmaradni nem szabad — az ő károokra tör-
ténnek.

(Folytatjuk.)

A tisztántuli h. h. egyházkerület

közgyűléséből.

(Folytatás.)

21. A mezőtúri egyháznak, folyamodása folytán,
súlyos anyagi körülményei miatt megengedték, hogy
a második lelkesi állományt egyideig megbotlotele-
nül hagyja, s annak jövedelmét gymnasiuma gyara-
pitása, illetőleg 6 osztályura emelésére fordítsa; ugy
azonban, hogy alkalmas helyetteselésekről gondos-
kodjék, és emellett számadását az egyházkerülethez,
minden évben beterjeszse.

22. A turkevei egyház azon folyamodványa,
hogy a kebelében most betöltetlenül lévő egyik lel-
keszi állomás, az új iskola építésére felvett adósság
törlesztése céljából, még vagy hat évig úgy hagyassék,
— miután lelkesi állomás jövedelmét soha, semmi
szin alatt adósságtörlesztésre fordítani nem szabad,
elvetették.

23. A nagykaróli e. m. azon ítéletének, mely
szerint az, három holdási egyháztagot, egyedül saját
személyökre nézve, az egyházi társulathól kirekesz-
tett, tárgyalásába, az ítélet felszerelatlensége miatt a
közgyűlés nem bocsátok, hanem az egyházmegyé-
t a kellő felszerelésre utasítja, főt. Superintendens urat
pedig felkéri, hogy az illető polgári hatóságot, az
érintett botrány megtorlása iránt, megkeresni mel-
tőztassék.

24. — Olvastattat a főiskolai könyvtárbeli könyv, pénz
és régiségek gyűjteményének számbavételére, a mult 1862-ik
évi augusztus 28-án a főisk. gazd. választmány által felkért
vegyes küldöttség jelentése, melyszerint a főiskolai könyvtár-
béli minden könyv, darabról darabra, úgy a pénz és régiségek
gyűjteményéből minden darab, egyenkint és különkint, az
illető laistromok vezetése s leírása szerint megtekintve, vételtől
számba s adatot át jelenlegi könyvtárgazdátó hure Sándor
nak, a hiányok rögtön laistromba vétetvén; a gazd. választ-
mányi gyűlés elebe a Lugossi József könyvtárgazdátóságra
lett lépése óta, évenkint beterjesztetni szokott könyvtári szá-
mák, — melyek mindegyikén, a beterjesztést megelöztött egy év
alatt a főiskola részére szerzett minden könyv cimsorozata, az
utalványoztatni kért árákkal együtt szokott előadati, — össze-
vetetvén a könyvtárbeli könyvlistromokkal, ez uton meggyő-
ződés szerzetelett arról, hogy a Lugossi József könyvtárgaz-
dátóságra lett lépése óta szerzett könyvek, mind be vannak
a könyvlistromba vezetve; miután a számbavétel s a mostani
könyvlistromok kezei közé átadás végbenmet, s minden hiány
laistromba volt véve, a küldöttség, régibb s biztos iratok alap-

ján, meghatározta azt, hogy a hiányzó könyvek közül mindenik, egyenként véve, kinek felelőssége alá tartozónak ítéendő, a Lugossi József alá-e, vagy pedig könyvtárgazdát elődei néhai Csései Imre és Kallós Mózes alá? s mind a három könyvtárgazdát külön-külön terhelő hiányokat, külön laistromban be-terjeszti a küldöttség; a Lugossi József felelőssége alatt elve-szett könyvek közt, külön laistromban, azokat is felmutatván, melyek az 1834-dik augusztus 10-dik napján, akkori super-intendens néhai Szoboszlai Pap István tudtával, s rendelkezé-helyesével, polgári hatóság által lefoglalattás útján távolítottak el a főiskolai könyvtárból. — Hasonlóképen be-terjeszti a küldöttség, a pénz és régiségek gyűjteményéből hiányzóknak talált összes darabok laistromát, megjegyezvén, hogy ezen laistrom-ban, azon külön kijelölt négy darabon kívül, melyért Lugossi Józsefet illeti a felelet terhe, azon hiányzó is lefoglalattak, amelyekért való felelet terhe alól, Lugossi József, már az 1849-ki júliusi egyházközségi közgyűlés által felmentett; nemkülönben azok is, melyek a főiskolai könyvtárnak az 1849-dik évi augusztus 4-dikén történt némi részben megrabolattások vesztel el. — Jelenül továbbá a küldöttség, hogy a Lugossi Józsefet terhelőknek írt hiányok laistroma, Lugossi Józseffel, az ő segéde Szabó Gábor közbejöttével közölve, Lugossi József azt adta válaszul, hogy ő, az irányában nehézségül kitétt pontokat, nemcsak kivétel nélkül elfogadja, és magát részint hason példányokban, részint, ha talán a könyvtár érdeke inkább úgy kívánna, becsereles által, vagy pénzértékben megtérítésre kötelezi, hanem a később felmerülhető hiányokra néve is be-csesületes helytállással tartozónak valja. Az eladásra rendelt, s általa részben eladott raktári példányokra néve, a szétszórta, s részben jelenleg hozzáférhető adatok összeszerzésének részéről lehelensége miatt, ez időszert egészségügyi állapotának némi szűrlődésére, az összehajlások lehetővé leendte, szá-madásiának függőben hagyását megengedtetni kéri. — Ezen je-lentéshez csatolva, javaslathozza a küldöttség, hogy közgyű-lésünk részéről a) a főiskolai könyvtárhoz tartozó könyvek biz-tosítása végett; a könyvkezelést illetőleg, határozott utasítások adásának a könyvtárgazdát elébe, b) hogy, a jövőendő időbeli számbavétel könyvet, mindazon daraboknak, melyek már régebben elvesztel, és amelyekre néve, már régebb egy-házközségi gyűlésekben történt intézkedés, ide számítván a könyvek közül az egyik bejegyzési számot illetőleg, azon régi időben elvesztel darabokat is, melyek később visszakérülvén, s többször külön szám alatt vezetve, be a könyvtári könyvlistá-rómba, jelenleg két szám alatt vannak bejegyezve, anélkül, hogy két példányban volnának meg; a pénz és régiségek gyűjtemé-nyéből pedig azon darabokat is, melyek a könyvtárnak 1849-diki bevitelére alkalmasá váztak el, — a könyvtárbeli könyv, pénz és régiségek gyűjteménye laistromából leendő kiteríté-sére, végre, magának a laistromoknak, úgy, amint ezek a szá-mbavétel alkalmazásával használták, hitelesítése rendelkezésük el.

Végzés. A számbavételt intézett küldöttségnek, a könyvtár ügyében hosszas időt kívánt, gondos és lelkiismeretes munkálkodásáért, méltányló elismerés nyilváníttatik. A néhai Csései Imre és Kallós Mózes terhelő hiányokra néve, megvén már régebb egy-házközségi gyűlésekben téve a végleges intézkedés, azok újabb tanácskozás és határozat tárgyain nem szolgálnak. A Lugossi Józsefet terhelő hiányokra néve, Lugossi Józsefnek a küldöttség által jelentett azon választát, miszerint ő, az irányában nehézségül kitétt pontokat nemcsak kivétel nélkül elfogadja, és magát részint hason példányokban, részint pénzértékben való megtérítésre kötelezi, de a később felme-rülhető hiányokra néve is, becsületes jótállással tar-tozóknak valja; megnyugvással vevén tudomásul, a számbavételt intézett küldöttség felkéri közgyű-lésünk, hogy a most már véglegesen megállapított hiány-oknak, — a hiányzó könyvek közül kivéve azokat, melyek polgári hatóság által lefoglalva távolítottak el, s amelyekért való felelet terhe alól, ő ezennel felmen-tettnek nyilváníttatik. — laistromát közölvén Lugossi Józseffel, őt az elégtételre vonatkozólag, adott szavának mielőbbi beváltására szorgalmazza; megjeg-yezvén, hogy a pénzértékben megtérítés; a kézi-könyveken kívül, csak az oly darabokra néve lesz elfogadandó, amelyekre néve, a hasonpéldányokban, természetben visszapótlás nem lesz eszközölhető. — A raktári példányokat illető számadásra néve pedig, idóhaladékk engedtetik Lugossi Józsefnek, el-várván az ő főiskolai könyvtárunk iránti ismeretes buzgalomtól, ho y számadásait tekintetben is tisz-tába hozni, mielőtt egészségének javulása megenged-ndi, nem fog késedelmezni. — A küldöttség javaslatai pedig elfogadattván, egyfelől főt. superintendens ur kerélt fel, hogy a könyvtár mikint kezelésére néve, az eddig működött küldöttséggel, és a főisko-lai tanárral, a könyvtár javait biztosító ellenor-kódásra néve pedig, a főiskolai gazdasági választ-mánnyal, még a legközelebb következő egyház-községi ülése idejéig, kimerítő rendszabályokat készí-tetni méltóztatás; másfelől a könyvtárbeli könyv, pénz és régiségek gyűjteménye laistromának hitelesíté-sére, és a laistromokból a küldöttségi jelentésben kijelölt darabokhoz oly módon kiterítelésére, hogy a kiterítendő darabok ne hússzannak ki, hanem csak bizonyos jeggyel láttassanak el, s a laistromok végén,

a jelenleg kiterítendő határozott darabok, egyenkint, illető számbavételt alá jegyeztesse fel, a számba-vételt intézett küldöttség bízák meg. — Végre, a polgári hatóság által lefoglalt könyveknek és főisko-lai diszlobogónak visszaszerzésére néve, a kello lé-pések megtétele végett, főt. superintendens ur ké-retik fel.

22. — A főiskolai átalakítási ajánlatokra vonatkozó se-gédgondnoki jelentések beadattván, azoknak oly módon átviz-gálására, hogy az oly ajánlatok, melyeknek bevezetése nagyon bizonytalan, összeírattván, a főiskolai alapítványi sorozatból ha-gyassanak ki, ugy azonban, hogy a főiskolai gazdasági választ-mány és pénztári hivatal által, külön jegyzékben, azok is nyil-vánosságban tartassanak.

Végzés. Főt. Superintendens ur ehöklöte alatt, az egyház-k. két főjegyző, levéltárnok és a főiskolai gazdasági választmány bizatnak meg, önkint értetvén, hogy az általok tett jelentések tárgyalása alkalmával, segédgondnok urak is tartoznak, ha szükséges lesz, felvilágosítás végett jelen lenni.

23. A felső szabócsi e. m. egy. 1863. márcz. 10. 15. sz. a. kelt ítélete, az e. m. illető lelkésznek kisebb jövedelmű egyházba átléptetésére látgyittatik.

24. Az egyházközségi, tűzkar ellen kölcsönösen biztosító társulat ügyében küldött bizottság je-lentése nyomán, rovatos iv határozattal az e. k. minden egyházának megküldetni, melyen azok nyilvánítsák: 1. az e. k. összes egyházaiban létező egyházi és isko-lai épületek mennyiségét s értékét; — 2. hány egy-ház épület van jelenleg biztosítva és mi értékben? — 3. a legközelebbi 20 év alatt, mikor és mennyi tűzkar történt? — 4. mennyiben hajlandók az egyes egy-házak, kölcsönösen biztosító társulatba kötelezőleg belépni?

25. A K. Tóth Mihály ur lemondása által üresedésbe jött superint. irodavezetői, egyh. ker. levéltárnoki és főisk. számvételei állomásokra néve hatá-roztatik, hogy amaz állomások, most meg az egyház-k. számvételeket is hozzá csatolva, ismét egy egyén által töltsenek be. Ez egyesített hivatal, a most választandó egyén személyére néve állandósított lesz, de az ő hivataloskodásának megszűntével, az akkori körülmények szerint fog az e. k. intézkedni.

26. Az előbbi határozattal megállapított négyes hivatalra Kerekes József ur. általános szavazattöbbséggel megválasztatik.

27. Az egyház-k. levéltárnok Kerekes J. ur ke-zelésbe átadására néve határozattal, hogy az, egy-ház-k. főjegyző Révész B. ur és a főisk. gazd. választ-mány közbejöttével menjen végre.

28. Az egyház-k. levéltár átadásához, az e. k. részéről Fráter I. Kiss L. Komlóssy I. Nagy József és aljegyző Menyhart János urak kiküldetnek.

29. A beregi e. m. 1862-diki deez. 29-kén tar-tott ülése 140. 141. és 142-dik számaiban foglalt és Bakcsi László esperes ur által felelőbeztetett ítélete foly-tán, — az e. k. az alaptalan vádskodások és ezek-ből eredt közingerültség felett nem helyeslést nyil-vánítja, a vádskodásokat és az e. m. békéjét megzava-rókat, a tartozó tiszteletre s a csendesség és egyet-értés fenntartására utasítja, az esperest pedig a vadak alól felmentvén, sértett becsületébe visszahelyezi. Amennyiben pedig esperes urnak a zápsóni lelkész-választásba közvetlen befolyása törvényesen volt: őt jövőre, a törvényekhez szorosabb alkalmazkodásra és nagyobb ovatoságra figyelmezteti.

30. A szatmári e. m. azon végzése, mely szerint jövőre másíthatlan s az e. m. lelkészélt feltétlenül kötelező szabályul állíttatik, hogy minden megválasztandó lelkész, a csonka év letelével, az elhunyt lel-kész özvegye és árvái részére, első évi fizetésének fele részét, csupán a stólak kivételével, esonkítatlan kiadassa. — méltányló elismeréssel fogadtatik, megrosítottik, és a többi egyházmegyének, követendő példánul ajánlatik.

31. Az érmelléki e. m. az özvegyi évet, a lel-kész halála napjától számítandónak kívánván értel-mezni, — kijelentetik, hogy azt nem lehet máskép, mint — a kánon értelmében — a lelkész halála nap-jától, a következő egyh. év kezdetéig számítani. Egyéb-iránt az e. m. a csonka év lehető rövidségén alapuló aggodalmait eloszlathatja, ha a szatmári e. m. pél-dája szerint, a kegyeleti évet életbe lépteti.

32. Özv. Csányi Józsefné asszony, mint a néhai Szántó K. lelkész árvának gyámja, az árvák részére kegyeleti év megadatlását kéri: —

Fájdalmasan veszi közgyűlésünk, hogy ha a je-len megrendítő esetben, magától nem ébredt is fel, a bogoszlói egyházi előjáróság szívében, az elhalt lel-kész árvái siralmas sorsa iránt a kegyeletes érzés, ezt az egyházmegye minden törekedésének sem si-került felköltöni. — Észlelvén, részint az árvák sorsa iránti részvét, részint a gyámnya folyamod-ványában felhozott méltó indokok alapján, az egy-házmegyéét oda utasítja, hogy mindaddig a lelkészvá-lasztást meg ne engedje, míg az árvák a halálozási

évről teljesen kifizetve és kielégítve nem lesznek, to-vábbá, míg a temetés alkalmával, a gyámnya által bepanaszolt étkezési és ivási szükségtelen költsé-gek tekintetében, szigorú vizsgálat nem tartatik, s az árvák sérleme és tekintetben is nem orvosoltatik. — Ha pedig a bogoszlói egyházi előjáróság, a közgyű-lésünk által irányában nyilváníttot megütöközés után sem lenne a kegyeleti év megadására rábírlható: ez esetben illető esperes ur oda utasíttatik, hogy az el-választandó lelkésznek, az esperesi beleegyezést csak azon feltétel alatt adja ki, ha magát kötelezi, misze-rint első évi jövedelmének fele részét, — a stólat ide nem értve, — az árvák részére kész szízzel átengedi és szolgáltatja.

33. Bogoszlói helyettes lelkész Arany György, részint az elhalt lelkész árvái érdekében, részint az elégett anyakönyvek kipótlásában tanúsított buzgal-mának némi jutalmul, minden egyházmegyének méltó figyelembe és pártfogásába ajánlatik.

34. Világi főjegyző Somossy Ignác ur, a gyű-lésben megjelenvén, a hivatali esküt letette, és áldás-kívánatok közt, helyét elfoglalta.

(Folytatjuk.)

Emlékezzünk régiekről.

Doktor Veszprémi.

Ki volt doktor Veszprémi? Kérde egy-két olva-sónk. — E jeles férfiú, nemcsak közkedvességű or-vo-sa volt a hajdani Debreczennek, hanem egyszer-s mind oly férfiú, kitől eleget tanulhatt az okluni szerető ember, mert az érvágás és hideglelészésen kívül sok egyébhez is értett. Itt sok jó és hasznos dolgot, melyek nyomtatás alá is kerültek s híressé te-vék emberünk.

Mi az on nemanyira tudományosságát akar-juk ezuttal felemlíteni, mert arról fönnmaradt elme-száleményei bizonykodnak; hanem természetéről, sa-játságos szokásairól kívánunk pár vonást feljegyezni, amint azt egy még életben levő s jelenleg 80 évet ért ukóujától hallók, ki gyermekkorát, — a debrecze-ni főiskolába járván, — Veszpréminél töltte.

Mit gondolkol olvasóink, mit reggelizett a ta-dós férfiú és házanépe? Ha azt vélik, hogy kávé-t, peccotheát jamaicarummal, vagy paprikás szalon-nát foghagnyával, — esalatoznak. A szalonnát regge-lil kemény edelnek tartá dr. Veszprémi, kávé, thea pedig aligismert nyalunkáságok voltak abban az időben. Volt a tudós férfiúnak 3-4 fejstehene, ezek szolgál-taták ki reggelijét mindennap. De a tehéntej magában semmit sem ért neki, ha a zsalya sajátosság isz, za-mott nem adott annak. Egy nap egy, mint másnap, szá-lyaherbatéval fűszerezett tehéntej volt, kivétel nélkül, a házhöz tartozók reggelije, s hogy a herbató ki ne fogjon, ültetett anyi zsaját a kiskertbe, hogy akár ő láthatta volna el a patikákat, efelé herbatéval. — Képzem, hogy egyikünásk olvasóink közül nem irigylí a zsalyástejet, de meg kell jegyeznünk, hogy doktorunk késő vénséget ért íly életmód mellett.

Sajátságai közé tartozott a doktor urnak az is, hogy, lett legyen bármily rekkenő melegnyár, — ha-bár csupán a boldogfalvi szőlőbe kosztott is ki, — mely mint tudjuk alig több egy-két hajításnyimál vá-rosmunktól, — bunda nélkül meg nem indult hazulról. Történt egyszer, hogy egy forró júliusi délután kedve kerekedett Veszpréminek a szőlős kertbe kiszere-zeni. Lágy cipő, kappanpesenye s pogácsa, de még a kulacsbor sem hiányzott, s vidám kedvellyelült a doktor ur a szekér derekában, kedves ukóujá társaságában. Egyszer elkezd fészengeni, nézi az állást s látja, hogy a nagy bunda sehol sincs. Elfelejtették feltenni. „Fordulj meg hé! kálta a kocsiának, ki a sok vaklegyet alig győzte lovairól ostarával lepsz-kálni. — „Térjünk vissza.” A kocsi csak hátra te-kintett, mindjárt látta mi a baj s szó nélkül téríté vissza a lovakat a Gilányi tájékról. — Hazaérkezve a nagy bunda feltéteget a szekérbe s azzal nyugodt lélekkel ismételtetett a kocsiás a boldogfalvai kertbe. — Utközben ukóujá meg nem állhatta, hogy okát ne kérdezze: miért ragaszkodik még nyár idején is ahoz a nagy bundához? — „Hja! fiam! soha sem tudhatja a halandó ember mi történhetik vele. El-török például utközben a kerék; míg a kocsiát ke-rékért a városba küldöm s ez visszatérhet onnan, addig nem kuczogok a szekérderekben, hanem lete-ritem a bundát a földre s akár jósort alomra rajta.”

Ha a szőlőbe kiért, nem az volt első dolga, hogy a pajtába bemerjen, hanem, hogy a nagy bundát a szép zöld füre letérítve, végig nyujtozóék, a nap fá-radalmait után magát kipihenje s kappanpesenye s jótéle díszegi termés mellett, a világ gondjait, pár órára háta megé vesse; s ki ilyenkor „eremíták”-ában megiepte, általa mindig a legszívélyesb, minden szertartást mellőztét vendégiszteretelt fogadtattott.

De hiszen az már rég volt s ma már sirját sem tudják a derék, kedélyes öreg urnak. Mint állítják, hamvai azon régi temetőben nyugsznak, melynek helyén, a homokkert alatt, jelenleg a vasut vonul el Hatház felé.

D. E.

Közélet.

— Nt. K. Tóth Mihály urnak a keregyi lelkészi állomást elfoglalása, rendkívüli ünneppélyességgel ment végbe. — Debreczenből többen kísérték őt Keregyre, hol 36 lovasból álló bandérium, kun egyenruhában és drága paripákban, az összes értelemiség, diszes nemzeti öltönyökben, Keregy város s a helybeli és szomszéd egyházak küldöttei, s 4-5000-nyi keregyi lakos ünneppiesen öltözve vártak megérkezésére. Az új lelkész a keregyi egyház és város küldöttei élén, Pap Elek birtokos időzőlte, beszédének súlyát azon körülményre fektetvén, hogy K. Tóth Mihályt, az osztalton bízodalom, különösen mint nehéz körülmények közt szilárdan megállott és sokat szenvedett hazafit választotta keregyi lelkészé. — Az ünnepeket igért, hogy a bízodalom, a haza, a város népe, és a protestans egyház érdekében tehetőség szerint előmozdítása által kiérdemelti jövedelmek, mire a menet, a városból és vidékéről nagy számban kiállott diszes fogatokon, mindhárom keregyi hitfelekezett haragjainak zngása mellett, a paplakba bevonult, hol az új lelkész, tisztársai nt. Csete ur időzőlte. Beszédének az időzőlt által viszonztatása után, mint abban érintett fél, fot. Balogh Péter ur is válaszolt, elmondván, hogy egyrészt ő is örömet találja, a keregyi hitű egyházban, melyhez — mint egykori rektorát, — őt is kedves emlékek csatolják, ily jeles férfit vezetni be lelkészül, másrészt azonban fájdalom tölti el, hogy épen ezáltal, a jelesőt, talán örökre el kell válnia. — Ez ünneppélyes jelenet után, nt. K. Tóth Mihály ur, a bandériumnak és az összes népnek köszönt meg, a személye iránt tanúsított részvétet.

A Debreczenből és Keregy vidékéről jött vendégek, szívesen ellátást találtak a vendégszerető kunoknál. A debreczeniek mind, képviselő Pap Mór házánál ebédelték, ebéd után pedig ismét vendégszerető családoknál szállásoltattak el.

A május 10-diki isteni tisztelet, ismét a legnagyobb ünneppélyességgel ment végbe, s a beköszöntő beszédet, jelen voltak, az egyházi tudományosság és illet mekének mondják.

Meg kell említenünk a keregyi dalárdát, mely a templomi ünnepeket, jól összevágó egyházi cselekedeteket, és este több helyen éji cselekedet rendezett. — Mint különösen meglátott pillanatot ki kell említenünk azt is, midőn fot. Balogh Péter ur egy öreg emberek álló sor mellett elmenve, azok tiszteletteljesen kezét csókolgatták, és megmagyaroztatott, hogy ez idős férfiak, egykori tanítványai a fot. urnak.

Legelőhány miatt kezdik a gulyákat szétverni. Rakásra dőlnek az éhség miatt a barnok. Ismerünk oly polgárt, akinek párnap alatt 17 börrrel számoltak be. A juhok is hullanak, mert nincs tápszerek, s a földben levő gyökereket földestől kénytelenek enni. — A vetésének színpolya ragódik. — Legáltalánosabb gyümölcsünk: a dinnye sem igen akar ki kelni. — Ha egyhamar tartós esőnk nem jön: nagy szerencsétlenségnek nézünk elibe.

Foiskolánk egyik tudós tanára, Dr. Török József, az akadémia megbízásából, ez idén tanulmányozó utazást teend, a szabolemszegeyi sziklás vidékeken.

A foiskolai tanulók zenekarára kedves kötelesség teljesítése vár. Ugyanis a pünkösdi-ünnepek elmúltával egy, Kiszajzállason rendezendő, jótékony célú hangversenyben veendő részt. — Örülünk, hogy élék a vidéknek alkalma nyílik, megismerni az új nemzedék e művészet iránt fogékony, tehetséges tagjait és Ujfalu József urat, ki a debreczeni r. foiskola ének- és zenekarát, szakismeret és ritka kitarással, évek óta tartja együtt.

Bármenyre oltajtanánk: teljes lehetenség, hogy a csekély terjedelmű „Hortobágy” mindazon eszmék kivételével, melyek városunkra nézve hasznosak és szükségesek, kimerítőleg értekeztek. Feladatunknak ismerjük annál fogva, e rovatban az eszméket legalább megpendíteni, az időre, és jóakaratu tehetségekre biza azok bővebb fejtegetését. — Így említiük fel az alkalommal egy. Debreczenben felállítandó dologház szükségét, mely azon szerencsétlen embertársainknak, kik vagy iskolák hiánya miatt, vagy egyéb körülmények káros hatása alatt az egyenes utról félretávoztak, a testre nézve egészségességét, nemestől iskolán szolgálna. Ily intézet, természetesen közöltségen volna állítandó, s ennek ide

fordítandó részét, alig lehetne jobb helyre fordítani, — azonban azon körülményből, hogy e nemes cselára Kmetty Pál orvos ur már évekkel ezelőtt alapítványt tett, azt kell következtetnünk, hogy időnkint egyes lelkes polgárok is segítsenek, alapítványaikkal az intézet ügyét előmozdítani. — Dologház felállítását alapul, ez idő szerint, úgy tudjuk, 477 frt 69 kr kezeltetik a város pénztárában. Csekélység, az igaz; de hát nem cseppekből áll-e a tenger?

— A f. hó 9-kén tartott kertészegyleti választmányi ülésnek közös érdekű tárgyai voltak: 1. Az igazgatóbizottságnak, az egyleti csarnok felállítására vonatkozó jelentése, melynek kapcsában felolvasott Góboóczy Károly urnak a csarnok létesítése és berendezését illető véleménye, s egyik egyleti taghoz intézett levele, melyben hajlandóan nyilatkozik, Debreczenben kertészgazdasági csarnokot nyitni, illetőleg az egyleti igényekéig elvállalni. — A vál. helyesli G. ur nézeteit, s intézkedik aziránt, hogy vele, a kiküldött bizottság útján, személyesen értekezhessek. — 2. Az egyleti kertben levő s az építész által már átadott kertészlak megvizsgálását tárgyzó küldöttség jelentés. — 3. Elnök ur azon jelentése, miszerint Jeneyné asszonyság 500, Bácsi L. ur 300 db. szőlővesszőt, Markos P. ur pedig, a mult évi kiállítás alkalmával általános figyelmet gerjesztett óriási tők magyából néhány szemet, és a kertészlak terembe, egy aranykeretű virág és gyümölcsrajzot ajándékozott. — 4. Kovács János ur azon jelentése, mely szerint az egyleti kertész meghalván, helyébe, jóváhagyás reményében, más, alkalmas egyén alkalmaztatott. — Jóváhagyatik. — 5. Ugyanannak jelentése, mely szerint Bük László ur, az egyletnek 25 faj alma és 12 faj kórtegyalt ajándékozott. — 6. Elnök Szabó Bálint ur indítványba hozván, hogy gyümölcskiállítás az idén is rendeztessek, az indítvány készséggel felkaroltatik, s tervjavaslat készítésével, mint elnök Kacsokovics I. mint küld. jegyző Illésy Gy. — továbbá Domokos L. Félégyházi B. Kiss L. Kiss S. Komlóssy I. Kovács J. Laky L. Sánta I. és Simonffy I. urnak megbízatnak. — 7. Elhatároztatik, hogy állandó eszök fogadtassék, s addig, míg ez ősz folytán, rendes eszözlak építhetnek, ideiglenes kunyhó készítessek. — 8. A tavaszi közgyűlés határnapjait f. május hó 31-dik napja kitűztetik.

— A „M. S.” debreczeni levelezője megrovólag írja, hogy állandó színházunk épületéből ez is az is, p. o. háltérmet is hiányzik. — Mi csak örülni tudunk, hogy a művészet csarnoka, nem egyéb művészet csarnokánál. — Azt mi sem bántuk volna, ha a nézőtér, századokra számítva, több ezer nézőre építtetett volna. — de miután 1500 néző könnyen befér, nem esünk kétségbe a szorongás miatt. Adja isten, hogy tíz év múlva bővíteni kelljen, mert akkor, ha kell, lehet is. — Nem mindnap találni oly szép színelőadást, mint Debreczenben, a homokkert gilyányiföldi szögletén, hol a már régóta halottak hírelt czukorgyár, közelebb igen csinos és terjedelmes házat építtetett emeletre, és az egész gyárkörnyezetet csinosítja. — E gyárat jelenleg Schmidt ur igazgatja, kinek egyéb érdemein kívül emellett érdemel, hogy tíz esetben, gyári feeskendőjével, az első között szokott lenni a vész színhelyén, s a legbuzgóbbak közt, oltás tekintetében.

— Az ideci hamburgi kiállításra, Debreczenből az „István” gőzmalomársulat is küld gyártmányokat. — „Aki jókor kel, aranyat lel,” és olyanokat hall, mint mi tegnapielő, midőn a kistemplom tornyában reggelt hat órakor kezdtek rá a hét órai harangzást. — Az eset szerencsére mindössze is megnevetette a piaczn jórököleket, s talán csak mi tettük azon kérdést magunkban: vajjon az illető harangzó egyszersmind toronyor-e, akinek vigyázása a feladata?

— Illetékes helyről úgy értesülünk, hogy Prépost István városunkból kútasításának híre nem igaz.

— Az amerikai modern hordógyár tervezője: Fernet Kornél ur jelenleg városunkban időz, részint magán ügyekben, részint e terv ismertetése végett. Vállalatát különösen Pesten és a hegyalján oly lével felkarolták, hogy 82 részvény már alá van írva, ami mostani körülmények közt nem kis dolog. A hordógyárnak városunkban is van részvényese.

— Az országos magyar kertészeti egylet által, a mult évi debreczeni kiállítás alkalmával, a jeles kiállítványokért határozott dícsérő oklevelek, e héten szétküldettek.

— Klapka József, Klapka György tábornok édes atyja, f. hó 11-kén, Aradon meghalt. — Béke hamvaira!

— H. bősörményi levelezőnk írja: A csonkatoronyok általam előre tudatott asatását, első májusban megkezdtek. Ástank, ástunk de néhány kaponyacsont kivételével, melyek csakugyan régi időkbeli valók,

semmi érdekést nem találtunk. Egyébiránt a csonkatorony kiastása több időt igényel, mert ha e romok titkait napfényre akarjuk hozni, szükséges, hogy az egész domb, mely régi épületek kőhalmából alakultnak látszik, széthányassék. — Nagyszerű majálisunk volt a bodai erdőn, mely — az idő is kedvezvén, — vigan ment végbe.

— Szatmáron a „Kölcei szobor” állítására 900 frt gyűlt össze.

— Békés megye érdemekben megagott nyug. főorvosa Tormássy Lajos ur, folyó hó 4-dikén, igen diszes vendégkoszorn jelenlétében s tisztelői által előidőzött nagy ünneppélyességgel tartotta aranymenyegzőjét.

— Ermenti levelezőnk hajmeresztő eseményről értesít. Ugyanis ábrányi közbirtokos Csókási Imre f. hó 4-re virradóra a mezőre ment, hogy néhány vetésin pusztító egyént oman elhajtsa. A tilalomrontók azonban vadul nekirohantak, s oly iszonyu gyllkösséggel verték agyon, hogy elborzad az ember s undorral fordul el az emberiséget levetkezett gonosztevőktől. — A tettesek oláhok voltak: három suhanc és két családós, kik mindnyájan elfogatván, a bünt bevallottak és Nagykállóban várják az érdemtel büntetést. — A meggyilkolt feddhetlen életi, és szelid jellemű férfiú volt. — Béke poraira!

— Jövő hó elsejétől kezdve a gyögszerek ára 20 % -val kevesebb lesz, mint a mult két év alatt volt.

— A „Kritikai lapok” május első óta „Kalauz” czim alatt jelennek meg.

— Szabó Lajos, neje Szakál Veronka és gyermekeikkel; Szabó Sámuel, Szabó Sándor, Szabó Eszter, férje Csanak József és gyermekeikkel, és Szabó Károly, neje Michel Petronellával, mely fájdalommal jelentik szeretve tisztelt édes atyjok Szabó Miklós f. hó 15-dikén történt esendes kimúlását. — A boldogult hült tete me f. május hó 16-kán, a czelegődeztai sírkertben tetették öröknyugalomra.

Kállay Lőrincné sz. Pásku Erzsébet és fia Kállay Gusztáv, fájdalommal szível tudatják Nagyiklói Kállay Lőrinc f. hó 14-kén, életének 67-dik évében történt gyászos kimúlását. — Az urban elhunyt hült tetemei f. hó 16-kán adattak át, r. cath. szertartás mellett, az örök nyugalomnak.

— Beküldetett: „Szabályrendelet, a hajduvárosok mint helyhatóságok részére, közigazgatási és törvénykezési tekintetben.” — Debreczen, A városnál, 1865.

Gazdaszat, ipar s kereskedelem.

R — Debreczen, 1865. Május 15. — Igen meleg napok következtek a mult heti esőre, melyek a tegnapi által kevéssé hűsítették; gazdasági dolgok panaszolódhatnak ezen meleg száraz idő felett, mert egyrészt az általa okozott legelőhiány miatt, a marhatartás igen nehéz lett, másrészt a vetések szenvednek alatta és a gyapjanyírás is akadályoztatik. A mult hetizásunkon ellett kevés gabbaneműk következő árral fizetettek: buza 84—87 fontos 3 frt—5 frt 30 kr, rozs 78—80 fontos 1 frt 80—90 kr, árpa 1 frt 50—60 kr, zab 1 frt 50—40 kr, tengeri 2 frt 15—20 kr, oszt. mérőért. — A szalonna ára 25—24 frt.

Kiadó: a debreczeni Szűnügyegylet.
Szerkesztő: Illésy György.

Köszönő-irat

a főtanodai önképezdétől, az „István” gőzmalomársulathoz.

A főtanodai ifjúsági önképeze, folyó évi april 26-kán tartott ülésén, örömmel vevén tudomásul a helybeli „István” gőzhengermalomársulat által részére tett 50 frt adományiránti elnöki értesítést: az adományozó társulat nevével viselő alapítvány érdemében elhatározottat, hogy annak kamatai, kétevi időközönként, egyházi beszédet jutalmazó pályadíjra lesznek fordítandók. — Miről midőn a két társulat tudósítási szerencsénk van, nem lehet egyszersmind köszönő kifejezést nem adnunk a hála, mely egyletünk részéről, a rá nézve felette megistelté tnynt kiseri. Ha egyleti működésünk, az elibe tüzött pályá terén eredményt mutatand fel: a siker koszorúja azoknak is osztályrészek leend, kik a szellemi sarjadást elősegíteni lelkesek valának, s kinek nevé, egyletünk hála emlékekkel örzi meg.

Állandó hála szízzettel vagyunk, a debreczeni főtanodában.
1865. Május 2.

A ref. felsőbb tanuló önképezeje nevében
Balogh Ferenc, Csiiki Kálmán,
egyl. elnök, egyl. jegyző.

Lapunk mai száma, előre láthatatlanul közbefüzt akadály miatt késett egy napot. — Kegyes elnézést kér.
A kezeletőség.

Pályázat.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamarán megürült titkári állomásra, melylyel 1050 árt évi fizetés van összekötve, pályázatot nyitattik.

A pályázi olajtok által végzett jogi és politikai tanulmányaik, eddigi alkalmazásai, a kereskedelem és ipar mezéjen szerzett tudományos ismeretek, erkölcsi viseletük, valamint a magyar- és német nyelven tökéletes jártasságuk tanúsítványával felszerelt kérvényeik, f. évi június 15-ig ezen kereskedelmi és iparkamara elnökségénél leendnek benyújtandók.

Kelt Debreczenben, a kereskedelmi és iparkamara 1863. évi május 8-kán tartott rendes üléséből.

62. ARJEGYZÉK

az „István“ gőzhengermalom gyármányairól.

(Debreczenben költségvetésen, készpénzfizetés mellett, oszták értékben kötelezettség nélkül.)

Table with 2 columns: Item description (A. Asztali dara nagy szemű, B. ugyanaz apró, C. dara középszemű) and Price (13 ft., 80 kr, etc.).

Table with 2 columns: Item description (Rozliszt 1-6 rendű, Rozliszt 2-dik rendű) and Price (6 ft., 60 kr, etc.).

Minden zsákért 1 ft. 5 kr. feljelenedik, E tételt azonban a vevő visszakapja, ha a zsákok, az elvett számmal legfeljebb 3 hó alatt, hába nélkül, bérmentesen visszaküldi.

Debreczen 1863. Apr. 18.

MIENTENBEND

a liszavidéki vaspályán, 1863-dik év Május 1-jédtől kezdve érvényes az 1863-dik nyáthavakra.

Large table with multiple columns and rows listing prices for various goods like flour, oil, and other commodities across different locations like Bécs, Pest, Szeged, etc.

Vertical text on the right side of the table providing additional information and notices regarding the market and postal services.

HIRDETMÉNYEK.

Kiadó lak.

A czepléd-sasutezában fekvő 18. sz. alatti Siskaféle ház utcafelelő lakosztálya, szükség esetében istállóval együtt, pünkösdtől fogva kiadó. — Ertekezhetni iránta az „István“ gőzmalom irodájában, czeplédu. Kaffkaház.

VIZHATLAN MÉSZ

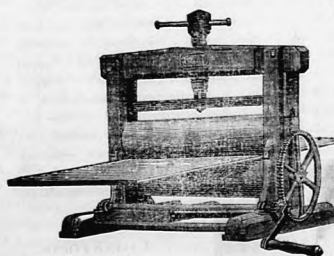
vízépítményekhez, friss égetésű, nem rég érkezett; szabadalmassozott szekérkenőcs, legjobb minőségű, mindkettő a legjutányosabb gyári árokon; továbbá: rectificált photogén.

mint legolcsóbb világítászer. legalább egy 80—100 fontot tartalmazó gömb vétele mellett mászaja 22 ft. — tetemesen leszállított áron kaphatók Nadler Gusztávnál, Pesten. Iroda: Nádoruteza, 11. sz. 1. emelet.

Szeplő, pattanások és más bőrkütegek ellen biztos szer: a valódi párisi Herczegnö viz Renard Ágostonnál Párisból. — Kapható használati utasítással 84 kr-ért üvegenként Szepessy Antalnál.

Ugyanott: napernyők, legyezők, négyi kalapok, nyakkötők, prágai keztyűk, női topánok, férfi esztrák, úti bőröndök és más norinbergi és diszárúk a tisztelt közönség figyelmébe ajánlhatnák.

Ruganyos mangorlók

különféle alakban, kaphatók alólraktánál, jutányos árokon.

Miután e mangorlók ezelszerűségéről, saját hozmknál egy évi használat után teljesen meggyőződünk: lelksimerelesen ajánljuk azokat, annál inkább, mert az eddig ismert, nehéző kövekkel terhelt mangorlót, mind jutányoság, mind ezelszerű s könnyű bánásmódrá nézve, sokkal felülmúlja; annyira, hogy a ruganyos mangorlón egy 10—12 éves gyerek bátran mangorolhat, míg az eddig ismert, heinges mangorlók kezeléséhez két erős eseléd szükségeltetik; továbbá alakjuk igen esnyős, úgy, hogy akárnyel lakoszóban, díszes bútorát állhatnak, mivel egy-egy, csak két lányi térséget foglal el.

Nemes Gábor és társa vaskereskedők Debreczenben, a czepléduzeza szögletén.

Kiadó bolt.

A főpácson, Kollát Dániel ur volt boltja, egy évre, minden órában kiadó. — Ertekezhetni Szathmári testvéreknél.

Kiadó lak.

A néhai Bészler Károly hagyatékához tartozó czepléduzeza 21-ik sz. házmal egy emeleti szoba előszobával; egy tágas bolt, mellékszobával; egy kisebb magtár, egy pinzeze stb. bármely iróban helybeadhatók. — Bővebben értekezhetni s érvényes szerződést kálhatni Bészler Lajosnál nagyhatvanutezán 1560-dik szám alatt.

Hántott tölgyfák árverésen eladása.

3799. 1863. sz. a. Tandés végzés folytán, Sz. Fir. Debreczen városa apafaji erdőjéből ez évben vágatott, és timárok által meghátolt fiatal tölgyfák, — alszámra — e folyó év és hó 18-kán reggeli 9 órákor, kint az Apafaján, nyilvános árverésen, középjénél el fognak adni. Debreczen, 1863. ápril 28. A városi Tanács.

„BIHAR“

ezimű Nagyváradon hetenkint kétszer megjelenő politikai, kereskedelmi és társadalmi lap a biharmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye Győrffy Gyula szerkesztése mellett, az eddig tanúsított szabadelvű irányban jövő jánáról 1-vel kezdve második évi folyamába lépett. Előfizetési árak: Egy évre 10 ft. fél évre 5 ft. évenyvedre 2 ft. 50 kr. Az előfizetési összegek alólr kiadóhivatalához bérmentve küldendők. A „Bihar“ kiadó hivatala Nagyváradon, Sasuteza 12. sz.

Halál és vész minden főregnek!

Csalhatatlan irtószér, patkányok, egerék, poloskák és srábbogarak irtására, mely szeret alólr látokodni a t. ez. közönség figyelmébe ajánlunk. Alólr ez általa feltalált irtószér sikere fölöl képes, azt magánosok, mint állambiztosok által kiadott bizonyítványokkal magát igazolni, minőlfogva számos megrendelést remél.

E szer 10 évig is eltartható és mégis sikeresen használható. A főaktár létezik Debreczenben egyedül Szarka János kereskedésében, Nagyváradon Janki Antal, Nyregyházaon Forgács G. Tokajban Kántor W. és Miskolcson (buzavásár) Balogh győgyoszerész úrnál.

Az irtószér valódisága és gyors hatásért jótállanak a nevezett ráköltyek. Ára egy bádogszelenczének, mely Riess Guttmann névpeséttel van ellátva, magyar és német használati utasítással együtt 1 ft. 40 kr.

Riess Guttmann

vegyszer és szabadalom tulajdonos. Pest, Terézváros, Nagymezőutca 7. sz. 1. em. 15. ajtó. Bizonnyitvány. Alólr polgármesterhatalmat részeről e emel hitelenen bizonyítatik, miszerint Riess Guttmann vegyszer ur e város „zöldfa“ vendéglőadójában nagy számban tanyázott ételmas patkányokat, saját készítményű szerrel által elpusztítván, őt e tekintetben minőknek ajánljhatom. — Szathmár, 1863. Márc. 1. Békéssy Károly, pgnr.